

Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów - z upoważnienia ministra - na interpelację nr 14106 w sprawie składu Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i sposobu wyboru jej członków

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm RP Maksza Kraczkowskiego oraz grupy posłów w sprawie składu Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i sposobu wyboru jego członków uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1. Pytanie dotyczące wspólnego zasiadania w Radzie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego pracowników instytucji wchodzących w skład Komitetu Stabilności Finansowej oraz przedstawicieli izby gospodarczej banków w kontekście przejrzystości funkcjonowania instytucji państwowych.

Wspólne zasiadanie w Radzie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przedstawicieli ministra finansów, Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego i Związku Banków Polskich jest precyzyjnie i przejrzysto określone przepisami ustawowymi. Skład Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, sposób wyboru jej członków oraz organizację pracy, zasady i tryb działania określają przepisy prawa - ustawa z dnia 14 lutego 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, Nr 144, poz. 1176), Statut Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, stanowiący załącznik do rozporządzenia ministra finansów z dnia 14 września 2009 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. Nr 164, poz. 1308) oraz Regulamin Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, stanowiący załącznik do rozporządzenia ministra finansów z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. Nr 195, poz. 1507).

Zgodnie z art. 6 ustawy Rada Bankowego Funduszu Gwarancyjnego składa się z przewodniczącego oraz siedmiu członków. Przewodniczącego Rady powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii prezesa Narodowego Banku Polskiego i przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

Członków Rady powołuje i odwołuje:

- 1) dwóch - minister właściwy do spraw instytucji finansowych,
- 2) dwóch - prezes Narodowego Banku Polskiego,
- 3) jednego - przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- 4) dwóch - Związek Banków Polskich, na zasadach określonych w statucie funduszu.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy wszyscy członkowie Rady Funduszu muszą m.in. posiadać wiedzę i doświadczenie w zakresie bankowości.

Należy również zauważyć, że osoby powoływane przez ww. instytucje nie są w świetle prawa przedstawicielami (reprezentantami) tych instytucji, lecz pełnią samodzielnie i niezależnie funkcje członków Rady Funduszu.

Sposób powoływania przez ZBP dwóch członków Rady Funduszu jest określony w rozporządzeniu ministra finansów z dnia 14 września 2009 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. z 2009 r. Nr 164, poz. 1308). Zgodnie z § 7 ust. 2 załącznika do powyższego rozporządzenia powołanie członków Rady Funduszu przez Związek Banków Polskich następuje w sposób zapewniający reprezentację całego sektora bankowego, z uwzględnieniem jego struktury kapitałowej. Związek Banków Polskich powołuje i odwołuje członków Rady Funduszu na Walnym Zgromadzeniu w głosowaniu tajnym. Uchwały w sprawie powołania i odwołania członków Rady Funduszu są podejmowane zwykłą większością głosów. Zgodnie z § 7 ust. 3 załącznika do powyższego rozporządzenia zarówno przewodniczący, jak i członkowie Rady Funduszu nie pozostają z funduszem w stosunku pracy.

Związek Banków Polskich, jako izba gospodarcza działająca na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710), uprawniony jest zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy do wyrażania opinii o projektach rozwiązań odnoszących się do funkcjonowania gospodarki oraz może uczestniczyć, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w przygotowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy izba gospodarcza może dokonywać ocen wdrażania i funkcjonowania przepisów prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. W myśl art. 6 ww. ustawy właściwe organy administracji państwowej są zobligowane do udzielania izbom gospodarczym informacji niezbędnych do wykonywania ich zadań statutowych.

Według stanu na dzień 12 lutego 2010 r. w skład Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wchodzi następujące osoby:

- 1) pan Dariusz Daniluk - przewodniczący Rady,
- 2) pani Agnieszka Alińska - członek Rady,
- 3) pan Krzysztof Broda - członek Rady,
- 4) pani Alina Gużyńska - członek Rady,
- 5) pan Jerzy Nowakowski - członek Rady,
- 6) pan Krzysztof Pietraszkiewicz - członek Rady,
- 7) pan Piotr Piłat - członek Rady,
- 8) pan Jan Szambelańczyk - członek Rady.

Ad 2. Czy taki stan rzeczy jest optymalny i służy zachowaniu przez instytucje państwowe niezależności od lobbingu banków?

Celem działalności funduszu jest:

- 1) ochrona depozytów osób fizycznych i prawnych, czyli środków powierzonych bankom jako instytucjom publicznego zaufania, pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym,
- 2) stworzenie systemowych warunków udzielania pomocy finansowej bankom, które utraciły płynność bądź znalazły się w obliczu niewypłacalności,
- 3) monitorowanie rozwoju sytuacji finansowej banków i podejmowanie możliwie jak najwcześniej odpowiednich inicjatyw i działań zapobiegawczych.

W ramach sieci bezpieczeństwa finansowego Bankowy Fundusz Gwarancyjny działa na rzecz bezpieczeństwa klientów banków oraz stabilności sektora, wzmacnia zaufanie do systemu i jest jednym z kluczowych ogniw tworzących ramy instytucjonalne dla działalności banków w Polsce. W celu właściwego spełniania tej roli fundusz musi współpracować z innymi uczestnikami sieci bezpieczeństwa, w tym w sposób oczywisty przede wszystkim z bankami (reprezentacją banków), skoro naczelnym celem działalności funduszu jest ochrona środków powierzonych bankom jako instytucjom publicznego zaufania (ochrona depozytów). Żadna instytucja sieci bezpieczeństwa nie może działać w takiej sytuacji samodzielnie, bez podmiotów, na które bezpośrednio oddziałuje.

Również w innych krajach unijnych w skład organów podmiotów zajmujących się gwarantowaniem depozytów wchodzi przedstawiciele środowisk bankowych. Przykładowe rozwiązania w tym zakresie występują m.in. w poniższych krajach europejskich:

Belgia (Deposit and Financial Instrument Protection Fund)

Komitet Zarządzający złożony jest z przewodniczącego (mianowanego przez króla) oraz 11 członków, powoływanych na 6-letnią kadencję. Pięciu członków mianuje król, czterech reprezentuje instytucje kredytowe, a dwóch - firmy inwestycyjne.

Bułgaria (Deposit Insurance Fund)

Zarząd składa się z 5 członków, powoływanych na 4-letnią kadencję. Prezes zarządu powoływany jest przez Radę Ministrów, a jego zastępca przez Radę Zarządzającą Banku Centralnego Bułgarii. Jednego członka zarządu powołuje związek banków, zaś dwóch pozostałych - łącznie prezes zarządu i zastępca prezesa zarządu.

Cypr (Deposit Protection Fund)

Komitet Zarządzający składa się z przewodniczącego, jego zastępcy oraz 5 członków, powoływanych na 5-letnią kadencję. Przewodniczącym i wiceprzewodniczącym są odpowiednio prezes Banku Centralnego Cypru oraz dyrektor departamentu zajmującego się stabilnością finansową w Banku Centralnym. Jeden członek komitetu jest pracownikiem departamentu nadzoru bankowego w Banku Centralnym, dwóch powołuje Związek Banków Cypryjskich, jednego - Związek Banków Międzynarodowych i jednego minister finansów.

Dania (Guarantee Fund for Depositors and Investors)

Zarząd składa się z 8 członków, powoływanych na 5-letnią kadencję, nominowanych przez ministra ekonomii i spraw gospodarczych i będących przedstawicielami duńskiego sektora finansowego Duńskiej Rady Konsumentów. Członkowie zarządu pochodzą z:

- dwóch członków - z banków komercyjnych,
- jeden członek - z banków hipotecznych,
- jeden - z towarzystw inwestycyjnych,
- dwóch przedstawicieli deponentów i inwestorów.

Estonia (Guarantee Fund)

Rada Nadzorcza wybierana jest na 4 lata i składa się z 8 członków, powoływanych przez:

- dwóch - parlament,
- jednego - rząd w oparciu o propozycję ministra finansów,
- jednego - prezesa Banku Estonii,
- jednego - nadzór finansowy,
- jednego - reprezentantów banków,
- jednego - reprezentanta instytucji inwestycyjnych,
- jednego - reprezentanta funduszy emerytalnych.

Funduszem zarządza dyrektor powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą. Jego kadencja trwa 3 lata.

Finlandia (Deposit Guarantee Fund)

Każdy uczestnik systemu (z wyjątkiem banków oszczędnościowych i spółdzielczych) wybiera jednego przedstawiciela do Przedstawicielstwa Funduszu. Przedstawicielstwo Funduszu wybiera członków zarządu. W głosowaniu przedstawicielstwa wybierającym zarząd brany jest pod uwagę udział poszczególnych banków w depozytach gwarantowanych przez system. W zarządzie zasiada od 6 do 14 członków. Ich kadencja trwa 1 rok.

Francja (Deposit Guarantee Fund)

Rada Nadzorcza składa się z 14 członków - reprezentujących banki. Przewodniczącego spośród członków rady wybiera minister gospodarki. Zarząd składa się z 3 członków powoływanych przez Radę Nadzorczą.

Ad 3. Czy Ministerstwo Finansów realizowało lub popierało postulaty o charakterze legislacyjnym zgłaszane przez Związek Banków Polskich?

Związek Banków Polskich, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710), uprawniony jest do wyrażania opinii o projektach rozwiązań odnoszących się do funkcjonowania gospodarki. W ramach tzw. konsultacji społecznych dotyczących przygotowywanych w resorcie projektów ustaw ich konsultacja odbywa się nie tylko ze Związkiem Banków Polskich, ale również wspólnie z innymi podmiotami reprezentującymi sektor finansowy (np. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Izba Zarządzająca Funduszami i Aktywami, Polska Izba Ubezpieczeń, Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych), w sprawach, które dotyczą funkcjonowania poszczególnych sektorów rynku finansowego.

W trakcie prowadzenia prac legislacyjnych propozycje zgłaszane przez ZBP podlegają wnikliwej ocenie przez komórkę wiodącą pod względem formalnym i merytorycznym.

Należy również zauważyć, że przedstawiciele ZBP (jako przedstawiciele izby gospodarczej) biorą udział w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich, gdzie mają możliwość wyrażania opinii środowiska bankowego w poruszanych przez te komisje zagadnieniach.

Udzielenie precyzyjnej odpowiedzi na pytanie o realizację lub poparcie postulatów o charakterze legislacyjnym, ze względu na zakres prac legislacyjnych prowadzonych przez Ministerstwo Finansów, wymagałoby jego uszczegółowienia, zwłaszcza w zakresie wskazania konkretnych aktów prawnych (np. nowelizacji ustawy) lub dokumentów oraz doprecyzowania pojęcia "postulat" (np. postulaty podjęcia inicjatywy legislacyjnej czy też wszelkie poprawki zgłaszane do konkretnego projektu ustawy lub dokumentu przez ZBP).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu

Dariusz Daniluk

Warszawa, dnia 24 lutego 2010 r.